

Aan : Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
p.a. de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Midden-Nederland
t.a.v. de heer P.C. van Gelder
Postbus 2232
3500 GE Utrecht

Datum : 5 april 2018
Plaats : Ruigahuizen
Betreft : Zienswijze zandwinning IJsselmeer

Zeer geachte heer P.C. van Gelder,

Hierbij bied ik u mijn **zienswijze** m.b.t. het plan **industriezandwinning IJsselmeer aan**.

Mijn zienswijze behelst een aantal aspecten die ik hierna graag toelicht.

1. Naar mijn mening is er bij de realisatie van de plannen te weinig rekening gehouden met de natuurwaarden van het betreffende plangebied.
Tijdens de presentatie op donderdag 23 maart te Oudemirdum, die overigens in tegenstelling tot de aankondiging, geen korte presentatie van de plannen impliceerde, werd nogmaals duidelijk dat er totaal geen rekening is gehouden met de enorme schade die de realisatie van deze zandwinningindustrie voor de toeristische sector in onze regio zal gaan betekenen.
Uit de beschikbare plannen wordt overduidelijk dat men bijvoorbeeld geen rekening heeft gehouden met de zichtlijnen vanaf het Oudemirdumer- en Mirnser Klif. Het gevolg is ernstige uitzichtvervuiling en dat zal onmiskenbaar negatieve gevolgen hebben voor het toerisme.
Onze regio is economisch sterk afhankelijk van enerzijds de landbouw en anderzijds van de toeristische sector. Het valt op dat (een afvaardiging) van deze laatstgenoemde sector, in tegenstelling tot een afvaardiging van de landbouworganisatie LTO, niet bij de planvorming betrokken is geweest.
2. Het feit dat in de M.E.R. geen rekening is gehouden met de twee zeehondenfamilies die in of vlakbij het plangebied verblijven leidt tot maar een conclusie: De M.E.R. moet opnieuw worden uitgevoerd.
3. Naar het zich laat aanzien is de beoogde aanvliegeroute van en naar Lelystad Airport verlegd naar de Westkant van Lemmer. Feitelijk is deze route nu min of meer boven het te realiseren zandwinningeiland geprojecteerd. Het gevolg impliceert niet alleen gevaar voor de in deze zone zeer intensieve vogeltrek vanaf het water, maar bovendien dus gevaar vanuit de lucht. Nergens is de combinatie van deze twee ingrijpende maatregelen, in een nota bene Natuura 2000 gebied, goed onderzocht. Hoe beïnvloeden deze ingrijpende veranderingen elkaar en is er sprake van elkaar

versterkende effecten? Dit zal alsnog moeten worden uitgezocht, al was het alleen maar om ernstige vliegtuigongelukken te kunnen voorkomen.

4. Een van de argumenten om juist in het IJsselmeer naar industriezand te willen zoeken, in plaats van bijvoorbeeld in de Noordzee, luidt dat zand winnen uit de Noordzee te duur zou zijn.
Nergens blijkt hoe de aan dit argument ten grondslag liggende prijscalculatie is opgebouwd. Het is zelfs de vraag of een dergelijke calculatie überhaupt wel heeft plaats gevonden. Wel duidelijk is dat er op geen enkele manier rekening is gehouden met het verlies van natuurwaarden. Zo'n verlies kan wel degelijk in geld worden uitgedrukt. Ik pleit er voor dat een dergelijke berekening alsnog plaats gaat vinden.
5. Koninklijke Smals BV heeft aangekondigd bereid te zijn een fonds in te stellen ten behoeve van compensatie van eventuele schade.....
Als er onverhoopt besloten zou worden tot het daadwerkelijk ten uitvoer brengen van de plannen, dan moet het op te richten fonds ter compensatie van het verlies aan natuurwaarden, nogmaals tegen het licht worden gehouden.
 1. De doelstelling van het fonds dient te worden aangescherpt. In ieder geval zal duidelijk omschreven moeten worden voor welk doel de opbrengsten uit dit fonds aangewend mogen worden, waarbij het voor de hand ligt dat dit slechts doelen ter structurele verduurzaming van alle ondernemingen en projecten in de regio Gaasterland betreft (dus incl. de agrarische sector) en intensivering van het herstel van natuurwaarden, zoals bijvoorbeeld het alsnog realiseren van de oorspronkelijke EHS plannen voor Gaasterland.
 2. Het beheer van het fonds dient adequaat geregeld te worden waarbij een van de mogelijkheden is dat dit wordt voorbehouden aan de gemeente De Fryske Marren.
 3. Het bedrag dat jaarlijks in het fonds gestort gaat worden, moet op basis van heldere uitgangspunten worden vastgesteld.
Een kleine berekening maakt het volgende duidelijk:
Het is de bedoeling jaarlijks minimaal 700.000 kubieke meter ophoogzand en 2000.000 kubieke meter industriezand te winnen, voor de duur van minimaal 30 jaar (info afkomstig van Smals BV).
Uitgaande van een alleszins redelijk bedrag van € 0,50 (?) per te winnen kuub zand leidt dit tot een bijdrage op jaarbasis van € 1.350.000 minimaal.
Na 30 jaar zal het fonds over een bedrag van minimaal € 40.500.000 kunnen beschikken, exclusief rente op rente, gedurende 30 jaar.
Met een knipoog naar de manier waarop in Noorwegen met bodemschatten is *en* wordt omgegaan en naar het debacle ten gevolge van de gaswinning in Groningen, ligt hier een kans voor onze regio om versneld te verduurzamen.

Met alle respect voor de ondernemersgeest van de heren Smals senior en junior, het bedrag van, pak hem beet, een paar ton, zoals door de heren voorgesteld, staat in geen enkele redelijke verhouding tot de uitkomst van een rationele berekening (Vergelijk bijvoorbeeld de richtlijn tarieven bodemmaterialen van de rijksoverheid:

(<https://www.rijksvastgoedbedrijf.nl/expertise-en-diensten/v/verkoop-van-vastgoed-en-bodemmaterialen/verkoop-bodemmaterialen/tarieven-bodemmaterialen>) *en* de reguliere marktprijzen voor deze materialen.

Alles samenvattend: Een slecht plan met teveel nadruk op het korte termijn belang van de initiatiefnemer Smals BV, te veel nadelen voor omwonenden op korte en langere termijn *en* het ontbreken van een adequate compensatieregeling.

In afwachting van de uitkomsten van de procedures en besluitvorming verblijf ik.

Vriendelijke groet,

Fêdde Bergsma
p/a "het Slauerhof(f)"
Rûchhústerwei 18
8564 HE Ruigahuizen